

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Острозька академія"
Освітня програма	35070 Початкова освіта з поглибленим вивченням англійської мови
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	013 Початкова освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

30.03.2023 р.

Справа № 0246/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Огністий Андрій Володимирович – головуєчий,

Андрощук Ігор Петрович,

Гавриленко Тетяна Леонідівна,

Демченко Олена Петрівна,

Захаров Олексій Олексійович,

Коваленко Наталія Володимирівна,

Коренева Інна Миколаївна,

Носаченко Володимир Миколайович,

Островська Катерина Олексіївна,

Попович Анжеліка Станіславівна,

за участі запрошених осіб:

Шевчук Дмитро Михайлович – представник ЗВО,

Гандзілевська Галина Борисівна – гарант ОП,

Зенченко Тетяна Федорівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний університет "Острозька академія"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35070
Назва ОП	Початкова освіта з поглибленим вивченням англійської мови
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

У профілі ОП, пункті «Наявність акредитації» вказати номер сертифіката про акредитацію. У профілі ОП, пункті 4 «Придатність до працевлаштування», не вказано посада згідно з International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08): 234 – Primary School and Early Childhood Teachers. У профілі ОП вказується, що мова викладання українська, однак є ОК 10.302, 13.184, 13.185, 13.187, 19.270, назви і описи яких подано англійською мовою.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Не враховано позитивний тривалий досвід розробки ОП та підготовки майбутніх учителів початкових класів у провідних педагогічних ЗВО з різних регіонів України, в яких паретитетно дотримано українських традицій у педагогіці та методики початкової освіти та сучасних інноваційних підходів у контексті євроінтеграції.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

У цілях та особливостях ОП вказано на її унікальність, поєднання традиційних та інноваційних підходів, орієнтацію на підготовку бакалаврів до створення санногенного, психологічно комфортного, інклюзивного освітнього середовища у контексті резилієнс підходу. Аналіз мети, ОК показує, що спостерігається домінування резилієнс підходу в підготовці майбутніх учителів початкових класів, основною метою професійної діяльності якого є забезпечення навчання молодших школярів за 9-ма освітніми галузями. Необхідно дотримуватися балансу щодо поєднання вітчизняних педагогічних підходів до організації початкової освіти (компетентнісного, діяльнісного, інтегрованого, педагогіки партнерства та ін.), які задекларовані в основних освітніх документах (Законах України "Про освіту" і "Про повну загальну середню освіту", Концепції НУШ, Державного стандарту початкової освіти та ін.) та інновацій (резилієнс підходу).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

На момент затвердження ОП діяв наказ МОН України № 506, який втратив чинність 11.11.2022 року, Наказ МОН України № 128 01.02. 2021 року, Стандарт вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, в яких вказано поєднання спеціальностей і спеціалізацій. Зокрема, у Стандарті вищої освіти 013 Початкова освіта першого (бакалаврського), пункт 8 вказано, що ОП не може бути

міждисциплінарною. Професійна діяльність вчителів початкових класів спрямована на навчання дітей за 9-ма освітніми галузями. Іншомовна освіта молодших школярів входить до мовно-літературної освітньої галузі. Тому акцент (домінування) поглибленого вивчення англійської мови в назві ОП та 31 кредит на вивчення мови не є обґрунтованим.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Потребують корегування назва ОК: - 13.157 «Основи науково-дослідної роботи здобувача», уточнення якого саме «здобувача». - 13.141 «Інноваційні моделі в початковій школі» - змінити «моделі» на «педагогічні технології», оновити зміст; - 13.156 «Вікові аспекти розвитку людини та дитяча психологія», замінити «дитяча психологія», об'єктом якої є вікові особливості розвитку дітей дошкільного віку. ОК 13.127 «Методологія педагогічних досліджень» та 31.186 «Педагогічна (наукова) практика» не відповідають 6 рівню НРК України. Натомість передбачено лише одну курсову роботу ОК 30.102 (3 кредити), не вказано: педагогіка чи методика. Мета ОК 13. 130 «Корекційна та інклюзивна освіта» («розкрити методологічні і теоретичні основи корекційної педагогіки, науково-теоретичні засади корекційно реабілітаційної допомоги дітям з особливими освітніми потребами, розглянути історичний аспект розвитку теорії та практики спеціальної освіти...») не корелюється з професійними функціями та компетентностями вчителя початкових класів, в обов'язки якого не входить організація спеціальної освіти дітей з ОПІ та проведення корекційної роботи. Виявлено в змісті ОК 13. 130 теми («Корекційна педагогіка в системі наукових знань. Предмет і завдання корекційної дошкільної педагогіки» та ін.), які не відповідають профілю ОП 013 Початкова освіта.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

В оновленій ОП 21 року психолого-педагогічна підготовка бакалаврів передбачена в процесі вивчення ОК («Вікові аспекти розвитку людини та дитяча психологія», «Педагогіка та психологія Нової української школи», «Основи санногенної педагогіки та психології», «Прикладна акмеологія та андрологіка», «Педагогіка та психологія Нової української школи» тощо). Вони переважно репрезентують інноваційні підходи до організації освітнього процесу та частково забезпечують системну психолого-педагогічну підготовку студентів. У змісті названих ОК порушена логіка, яка склалася в українській системі педагогічних наук: загальні основи педагогіки, теорія навчання, теорія виховання, основи педагогіки, основи педагогічної майстерності. Наприклад, теоретичні та методичні основи організації виховання молодших школярів не представлені системно в одній дисципліні, а подані окремими темами в декількох ОК: 13.154 «Основи санногенної педагогіки та психології» (теми 3,4, 9), 13. 136 «Педагогіка та психологія Нової української школи» (2 семестр, теми 1, 9,11). Відсутні серед ОК загальна, педагогічна психологія, які забезпечують формування СК 6. Вікові особливості розвитку особистості молодшого школяра представлені в двох темах: ОК 13.156 «Вікові аспекти розвитку людини та дитяча психологія», тема 6 «Психологічні особливості молодшого школяра»; ОК 13. 136 «Педагогіка та психологія Нової української школи», тема 4 «Вікові та індивідуальні особливості розвитку молодшого школяра. Групова динаміка в початковій школі». Аналіз ОК 13.154 («Основи санногенної педагогіки та психології», «Педагогіка та психологія Нової української школи», «Прикладна акмеологія та андрологіка» тощо) показав, що вони частково дублюють одна одну, виявлено повтори тем. Наприклад, ОК 13.154 «Основи санногенної педагогіки та психології» містить тему 5 «Сучасна дидактика – форми та методи навчання», а ОК 13. 136 «Педагогіка та психологія Нової української школи» аналогічну тему 3 «Дидактика в початковій школі: інноваційні форми та методи навчання в початковій школі: технології розвивального навчання, інтерактивні та ігрові технології, метод проектів, психодрама (навчання через дію). Скандинавська система навчання». Такі повтори спостерігаються у змісті інших дисциплін. У змісті ОК 13.141 тема 1 «Інноваційні моделі навчання в початковій школі» є тема «Державний стандарт початкової освіти, типові освітні та навчальні програми в початковій школі», а в 13. 136 «Педагогіка та психологія Нової української школи» тема 6 «Нормативне забезпечення освітнього процесу Нової української школи», яка також передбачає аналіз документів ПО. Окремі теми названих ОК можуть бути внесені до педагогічних дисциплін, які традиційно вивчаються у межах ОП освітньої галузі 01 Освіта / Педагогіка загалом, за спеціальністю 013 Початкова освіта, зокрема, можливий варіант віднесення цих ОК до циклу вибіркових дисциплін.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Програма не є міждисциплінарною, проте в назві («Початкова освіта з поглибленим вивченням англійської мови»), меті ОП («підготовка вчителів початкових класів, які володіють компетентностями..... з урахуванням специфіки навчання англійської мови...»), СК 5 та ПРН 20 та ОК (ОК 10.301 – 16 кредитів, 10.302 – 15 кредитів) спостерігається

домінування іншомовної підготовки майбутніх учителів початкових класів. Такий підхід не відповідає Стандарту вищої освіти 013 Початкова освіта першого (бакалаврського), який передбачає підготовку майбутніх вчителів початкових класів до навчання дітей за 9-ма освітніми галузями. Іншомовна освіта, вивчення іноземної мови молодшими школярами відбувається у контексті мовно-літературної освітньої галузі. Водночас у Стандарті вищої освіти 013 Початкова освіта першого (бакалаврського), а також у ОП визначено СК 1 і ПР 4, які присутні в ОП, яка акредитується, та передбачають володіння іноземною мовою всіма бакалаврами, на формування яких 31 кредит не є обґрунтованим. Окрім цього, виявлено нерівномірність розподілу кредитів: на іншомовну підготовку бакалаврів виділено 31 кредит (ОК 10.301 – 16 кредитів, 10.302 – 15 кредитів); на методичну 3 кредити (ОК 13.184 «Methods of teaching English in primary school»). Перевищення кредитів на вивчення англійської мови не дозволяє якісно підготувати вчителя початкових класів до навчання дітей за 9-ма освітніми галузями.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

У каталозі вибіркового професійного циклу дається не загальний перелік, а визначено по 7-8 позицій, що обмежує перспективи і можливість вибору.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Аналіз описів / силабусів педагогічних практик вказує на недостатній рівень практичної підготовки бакалаврів до викладання предметів відповідно до 9-ти освітніх галузей. Серед завдань ОК 31.162 «ПЕДАГОГІЧНА (ВИРОБНИЧА) ПРАКТИКА» визначено підготовка і проведення таких уроків: «Українська мова», ОК 31.173 «Педагогічна (переддипломна) практика» уроків - «Математика», «Я досліджую світ»; «Українська мова», «Літературне читання», «Математика», «Англійська мова», «Я досліджую світ». У таблиці 2 «Перелік компонент ОП» не вказано кількість вибіркового дисциплін та години на кожну з них, подана загальна кількість годин на їх вивчення загалом. Вибіркові дисципліни (Вибіркова дисципліна 1, 2, і.т.д.) по семестрах вказано лише в НП. Виявлено, що створення індивідуальної траєкторії для студентів починається лише з 2-го курсу, на першому курсі вони не передбачені.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

На момент затвердження ОП діяв Стандарт вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, в яких вказано поєднання спеціальностей і спеціалізацій. Зокрема, у Стандарті вищої освіти 013 Початкова освіта першого (бакалаврського), пункт 8 вказано, що ОП не може бути міждисциплінарною чи такою, в якій зосереджено акцент на підготовці педагогів до навчання дітей за однією освітньою галуззю чи предметом (мета ОП: «підготовка вчителів початкових класів, які володіють компетентностями..... з урахуванням специфіки навчання англійської мови...»).

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Недостатньою є методична підготовка майбутнього вчителя початкових класів, який має забезпечувати навчання молодших школярів за 9-а освітніми галузями (в тому числі й мовно-літературною (мовно-літературна (українська мова, мови відповідних корінних народів і національних меншин; літератури; українська мова та література для корінних народів і національних меншин; іншомовна освіта), визначеними у Державному стандарті початкової освіти (редакція 24 липня 2019 р. № 688). Формування відповідних СК 3 і 7, ПРН 6 в межах ОП забезпечується під час викладання ОК 10.253 – 8 кредитів, 01.111 – 8 кредитів, 13.126 – 3 кредити, 13.161 – 3 кредити, 14.106 – 3 кредити, 13.188 – 4 кредити, 13.184 – 3 кредити, всього – 32 кредити. Водночас на поглиблене вивчення англійської мови виділено в межах ОП 31 кредит (ОК 10.301 – 16 кредитів, 10.302 – 15 кредитів). Виявлено відсутність методик навчання за окремими освітніми галузями, а також нерівномірний розподіл кредитів. Серед ОК не представлені всі методики, які б забезпечували формування компетентностей майбутніх учителів початкових класів до викладання 9-ти освітніх галузей. - ОК 01.111 (8 кредитів) і 13.161 (3 кредити) частково дублюють один одного. Їх варто об'єднати в одну ОК з орієнтовною назвою «Математика з методикою навчання математичної освітньої галузі», зменшити кількість кредитів і перерозподілити їх на інші методики. Аналіз змісту ОК 13.161 «Методика реалізації предметних знань у математичній галузі» показав, що вона передбачає ознайомлення майбутніх педагогів із сучасними педагогічними технологіями, які можна використовувати під час вивчення математичної освітньої галузі. Її зміст можна інтегрувати в ОК 13.141 «Інноваційні моделі в початковій школі». - Відсутня ОК «Методика формування компетентності в інформатичній освітній галузі». - Недостатня кількість кредитів (3 кредити) на викладання ОК 12.126 «Методики викладання інтегрованого предмету «Я досліджую світ», який передбачає підготовку бакалаврів до викладання природничої, громадянської та історичної, соціальної та здоров'язбережувальної освітніх галузей. - ОК 13.188 (4 кредити) передбачає підготовку бакалаврів до навчання учнів за 2 освітніми галузями технологічна і мистецька.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

На офіційному веб сайті, веб сторінці кафедри психології та педагогіки відсутні РП програми навчальних дисциплін, програми практик і підсумкової атестації, методичні рекомендації до написання курсових робіт. У Положенні про навчально-методичне забезпечення в НаУОА та Методичних рекомендаціях «Освітні програми та робочі програми навчальних дисциплін» вказано на РП як складову навчально-методичного забезпечення ОП. Натомість у

інформаційному пакеті ОП подано описи ОК , структура яких відрізняється від вимог вказаних у названих документах.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Відсутність силабусів робочих програм на веб сторінці кафедри не дозволяє проаналізувати форми, методи, критерії оцінювання досягнень і ПРН.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

У змісті Комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності (вказано в його назві НП 2021 року) не представлено питань з усіх методик, а не лише 4-ох, що не дозволяє всебічно оцінити кваліфікацію випускників за ОП, їхньої педагогічну та методичну компетентності до проведення уроків відповідно до всіх освітніх галузей. Оскільки програма не є міждисциплінарною та не присвоюється кваліфікація «Вчитель англійської мови в початкових класах» , не обґрутованим є проведення комплексного кваліфікаційного екзамену з англійської мови.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Аналіз таблиці 2 «Зведена інформація про викладачів ОП» показує, що не всі публікації НПП працівників, які забезпечують викладання за ОП, відповідають змісту навчальних дисциплін: - Каламак В.О. (англійська мова за професійним спрямуванням) – з публікації по регуляції емоційного стану засобами музики (Черноус Т. Ю., Каламак

В. О. Музично-рухові засоби розвитку самоусвідомлення психоемоційних станів майбутніх учителів початкових класів. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»: науковий журнал. Острого: Вид-во НаУОА, січень 2022. № 14. С. 57–64) Пасічник Я.А (Теоретичні основи початкового курсу математики з методикою навчання в початковій школі) - Пасічник Я. А. Вища математика: підручник. Острого: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2021. 432 с. У матеріалах СО, таблиці 2 «Зведена інформація про викладачів ОП» подано перелік методичних рекомендацій, розроблених НПП, але їх немає у вільному доступі на веб-сторінці кафедри, в репозитарії ЗВО. У матеріалах СО, таблиці 1. "Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП" та таблиці 2. "Зведена інформація про викладачів ОП" подані ОК відповідно до попереднього варіанту ОП 2019 року. Це не дозволяє ГЕР оцінити відповідність НПП специфіці ОК

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Тематика стажування НПП не завжди відповідає профілю ОЛП та ОК, які вони викладають.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними

для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1.1. При наступному оновленні ОП відкоригувати назву, мету, зміст, КС і ПРН відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зняти домінування в поглибленому вивченні англійської мови та орієнтації «підготовки вчителів початкових класів, які володіють компетентностями..... з

урахуванням специфіки навчання англійської мови...». 1.2. У профілі ОП, пункті 4 «Придатність до працевлаштування», необхідно вказати посади згідно з International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08): 234 – Primary School and Early Childhood Teachers. 1.3. У профілі ОП вказати, що мова викладання «Українська мова. Англійська мова», оскільки серед навчальних дисциплін є ОК 13. 184, 13, 185, 13.187, 19.270, назви і описи яких подано англійською мовою. 1.4. Відкоригувати основні ЗК, ФК і ПРН у формулюванні Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 013 Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. (Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 23.03.2021 № 357). Доповнити такий перелік декількома позиціями відповідно до специфіки ОП. 1.5. При наступному перегляді ОП проаналізувати освітні програми та передовий досвід провідних педагогічних університетів з підготовки майбутніх педагогів за спеціальністю 013 Початкова освіта, щодо змісту програми, переліку освітніх компонентів, підходів до підготовки студентів та освіти молодших школярів тощо. 1.7. Залучати до рецензування ОП провідних українських науковців з провідних вітчизняних ЗВО з різних регіонів з підготовки майбутніх учителів початкових класів, відображати у рецензіях пропозиції щодо удосконалення ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

-Забезпечити системність психолого-педагогічної підготовки бакалаврів, взявши за основу формування змісту ОК сучасні вітчизняні наукові дослідження з педагогічної та вікової психології, педагогіки початкової освіти. Розглянути можливість введення обов'язкових ОК («Вікова та педагогічна психологія», «Вступ до спеціальності з основами загальної педагогіки», «Теорія навчання та теорія виховання в початковій школі», «Основи педагогічної майстерності» тощо), які традиційно використовуються у психолого-педагогічній в провідних університетах України. - Рекомендуємо дотримуватися у змісті ОК усталеної у вітчизняній педагогіці початкової освіти логіки, системно подавати вікові особливості розвитку особистості в молодшому шкільному віці, теоретичні основи навчання, теорію та методику виховання, історичні аспекти освіти, основи педагогічної майстерності вчителя тощо. -Усунути повтор тем і дублювання змісту в ОК. -Усунути домінування іншомовної підготовки бакалаврів. Збільшити кількість кредитів на навчальну дисципліну методичного спрямування, яка б забезпечувала формування в здобувачів вищої освіти здатність організовувати освітній процес з англійської мови в початковій школі. -Вилучити з переліку ОК 13.127 і ОК 31.186, які не відповідають 6 рівню НРК України. -Внести зміни та відкоригувати назви окремих ОК: ОК 13.15; 13.141; ОК 12.126; ОК 13.156. - Переглянути та употужнити методичну складову ОП відповідно до 9-ти освітніх галузей, збільшити кількість кредитів на викладання методичних дисциплін: об'єднати ОК 01.111 (8 кредитів) і 13.161 (3 кредити) в одну ОК з орієнтовною назвою «Математика з методикою навчання математичної освітньої галузі», зменшити кількість кредитів і перерозподілити їх на інші методики; збільшити кількість кредитів на вивчення «Методики викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»; ввести ОК «Методика формування компетентності в інформатичній освітній галузі»; розвести ОК 13.188 (4 кредити) на дві методики, ввести окремі ОК і виділити кредити на їх викладання. - Відкоригувати назви і зміст ОК, які забезпечують методичну підготовку майбутніх учителів початкових класів. - Відкоригувати назву, мету та зміст ОК 13. 130 «Корекційна та інклюзивна освіта», спрямувати її на підготовку майбутніх педагогів створення інклюзивного освітнього середовища, вивчення специфіки, теоретичних і методичних аспектів роботи вчителя початкових класів з дітьми з ОПП. - Переглянути назви, доцільність і зміст окремих видів практики. Употужнити практичну підготовку майбутніх учителів початкових класів до організації освітнього процесу, проведення уроків за всіма освітніми галузями відповідно до Державного стандарту початкової освіти. - У таблиці переліку компонент ОП вказати кількість вибіркового дисциплін на кожному курсі та семестрі. Водночас у каталозі вибіркового дисциплін професійного циклу давати загальний перелік, а не по декілька позицій по кожному семестру.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

3.1. Урізноманітнити форми профорієнтаційної роботи, ширше використовувати можливості соціальних мереж, залучати здобувачів ОП та в перспективі випускників попередніх років. 3.2. Забезпечити реальне право, мотивувати ЗДВО та сприяти академічній мобільності здобувачів відповідно до Договорів про співпрацю із зарубіжними ЗВО . 3.4. Урізноманітнювати форми інформування здобувачів ОП «Початкова освіта» щодо правил визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

4.1. Розробити робочі програми всіх ОК відповідно до Положення про навчально-методичне забезпечення в НаУОА та Методичних рекомендацій «Освітні програми та робочі програми навчальних дисциплін», ввести сучасну літературу, публікації НПП відповідно до змісту ОК. 4.2. Розробити та розмістити на Веб-сторінці, на якій представлена інформація про ОП, методичні рекомендації до написання курсових робіт. 4.2. Оновлюючи теми курсових робіт, урахувувати сучасні напрями наукових досліджень за профілем ОП, інноваційні підходи, європейський контекст. 4.3. Розширити і доповнити перелік наукових гуртків проблемних груп за профілем ОП актуальними темами початкової освіти відповідно до європейського вектору розвитку освіти України.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

5.1. Систематично оновлювати й вдосконалювати форми контролю та обліку результатів навчання здобувачів вищої освіти, зокрема, в умовах дистанційного навчання; здійснювати контроль, в тому часті й підсумкову атестацію здобувачів вищої освіти, на засадах компетентнісного підходу. 5.2. Для всебічної оцінки кваліфікації випускників за ОП, їхньої педагогічної та методичної компетентності до проведення уроків відповідно до всіх освітніх галузей доповнити зміст Комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності питання з усіх методик, а не лише 4-ох. 5.3. З огляду на специфіку ОП, яка не є міждисциплінарною, переглянути доцільність проведення комплексного кваліфікаційного екзамену з англійської мови. 5.4. Урізноманітнити форми популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти під час викладання ОК, на різних етапах написання курсової роботи, в позааудиторній роботі. Залучати здобувачів вищої освіти до заходів щодо популяризації академічної доброчесності серед студентів.

5.5. У методичних рекомендаціях до курсових робіт вказати допустимий відсоток унікальності. Вивчити питання обов'язкової перевірки всіх курсових робіт на плагіат. Вносити до репозитарію всі курсові роботи здобувачів, які навчаються на ОП. 5.6. В умовах дистанційного навчання варто розглянути можливість запровадження електронних академічних журналів обліку успішності здобувачів з метою удосконалення освітнього менеджменту за допомогою автоматизації збирання, оброблення, зберігання, відображення інформації.

Критерій 6. Людські ресурси

6.1. Підвищувати професійну майстерність та підвищувати викладацьку компетентність шляхом участі у різних формах підвищення кваліфікації відповідно до змісту ОК, які забезпечують НПП у межах освітньої програми, що акредитується. 6.2. Праці НПП (монографії, статті, навчальні посібники тощо), видані на основі проблематики та досвіду викладання ОК, вносити до переліку літературних джерел у силабусах /робочих програмах навчальних дисциплін та розміщувати в репозитарії ЗВО. 6.3. Здійснювати публікаційну активність науково-педагогічних працівників у виданнях, що індексуються в наукометричних базах даних Scopus, Web of Science, також видання категорії Б відповідно до специфіки, методичного і змістового контексту навчальних дисциплін, які вони викладають за ОП. Презентувати в них результати наукових досліджень, популяризувати кращі методичні практики та власний педагогічний досвід викладання відповідних дисциплін за ОП, яка акредитується. 6.4. Створювати та оптимізувати електронний навчальний контент, персональні електронні освітні ресурси НПП (форуми, блоги, сайти) за ОК для успішної взаємодії зі здобувачами в віртуально-мережевому просторі до 2024-2025 н.р. 6.5. Активізувати наукові дослідження НПП, які працюють за ОП, у контексті євроінтеграційного вектору розвитку вищої освіти України, вивчення і впровадження кращих підходів, практик, технологій підготовки майбутніх учителів початкових класів та англійської мови у провідних країнах ЄС. 6.6. Вивчити питання щодо створення випускової кафедри початкової освіти за профілем ОП. 6.7. Стимулювати викладачів, які забезпечують викладання інноваційних ОК («Основи санногенної педагогіки та психології», «Прикладна акмеологія та андрологіка» та ін.) до проведення наукових досліджень відповідно до їхнього змісту; спрямовувати на написання і видання навчально-методичних посібників, методичних рекомендацій, наукових публікацій тощо, в яких презентувати наукові робробки та методику їх викладання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

7.1. Продовжити роботу в напрямі створення належних умов для різних категорій осіб з особливими освітніми потребами. Роботу зі створення безбар'єрністоно психологічно кофортного освітнього середовища не зводити до створення умов для осіб з інвалідністю. В умовах євроінтеграції варто враховувати особливі потреби різних категорій осіб з особливими освітніми потребами. 7.2. Постійно інформувати студентів про можливості оздоровлення, отримання матеріальної допомоги, механізмів попередження та вирішення конфліктних ситуацій, можливо, й шляхом проведення додаткових зустрічей із відповідальними особами. 7.3. Удосконалювати матеріально-технічну базу, інформаційно-комунікативне середовище в умовах дистанційного навчання.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

8.1. У перспективі залучати випускників ОП до проведення культурно-мистецьких подій, профорієнтаційної роботи та інших виховних заходів. 8.2. Після завершення студентами навчання за ОП вивчати, узагальнювати та впроваджувати досвід педагогів-випускників ОП, залучати їх до організації освітнього процесу за ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

9.1. Вивчати досвід інших ЗВО щодо оформлення офіційних веб-сайтів. Удосконалювати навігацію. 9.1.. На сторінці кафедри педагогіки та психології дати посилання на профілі в Google Scholar, . Web of Science, Scopus. 9.3. Використовувати соціальні мережі для висвітлення наукових, культурно-освітніх заходів, пов'язаних із реалізацією ОП. Створювати групи за професійними, науковими інтересами, в яких обговорювати актуальні питання початкової освіти.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні GER і результати голосування членів GER є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні GER так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОГНИСТИЙ АНДРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ